

Hlava hydry § 196a ObchZ odsekuta?

Na konci října schválil Senát významnou novelu obchodního zákoníku, rozeslanou jako sněmovní tisk č. 310 (senátní tisk č. 207), která přináší pro praxi bankovního financování velmi vítanou úpravu nechvalně proslulého § 196a obchodního zákoníku a další pozitivní změny. Bude-li zákon podepsán prezidentem, bude to znamenat podstatné zvýšení právní jistoty při financování českých korporálních skupin, jakož i v obchodní kontraktaci obecně.

Zajištění závazků spřízněných osob

Dle nového znění § 196a ObchZ může společnost poskytnout zajištění závazků spřízněným osobám, uvedeným v odstavcích 1 a 2, se souhlasem valné hromady. Byla tak odstraněna rozporuplná úprava poskytování zajištění za podmínek obvyklých v obchodním styku, a odpadá též nutnost pořizovat znalecký posudek ohledně hodnoty ručení poskytovaného za závazky spřízněné osoby.

Původní znění odst. 5 a z něho vyplývající povinnost vypracovat znalecký posudek pro stanovení hodnoty ručení působilo v tržní praxi neutuchající kontroverze. Soudní výklad ohledně něj prošel zajímavým vývojem, v jehož závěru se Nejvyšší soud snažil svou judikaturou toto ustanovení *de facto* derogovat. Vzhledem k jisté kontradiktornosti použité argumentace a jejímu odklonu od výslovného znění zákona však neměla tato soudní rozhodnutí na praxi jednoznačný dopad. Z procesní opatrnosti se často stále podávaly návrhy na jmenování znalců a v mnoha případech byly u soudů prvních instancí i nadále úspěšné.

Požadavek znaleckého ocenění (avšak bez jmenování znalce soudem) se v poslední době v praxi objevoval také v souvislosti s ověřením splnění testu poskytování zajištění za závazky spřízněných osob za podmínek obvyklých v obchodním styku a někdy také v souvislosti s povinností statutárních orgánů jednat s péčí řádného hospodáře. Příprava takového posudku na žádost statutárních orgánů anebo financujících bank může být v mnoha případech s ohledem na ekonomické realie dané transakce vhodným krokem směřujícím ke zvýšení právní jistoty zúčastněných stran a k ochraně členů statutárních orgánů, zejména s ohledem na ustanovení koncernového práva (§ 66a ObchZ), která s novelizací § 196a ObchZ nabývají na nové důležitosti. Po přijaté novelizaci § 196a ObchZ však bude nepochybné, že znalecký posudek již nebude z právního hlediska nezbytnou součástí transakcí zahrnujících zajištění závazků mezi spřízněnými osobami.

Další změnou předmětného ustanovení je výslovně upravená ochrana dobré víry třetích osob, které při následných převodech již nadále neponesou následky nedodržení požadavků § 196a ObchZ v podobě absolutní neplatnosti příslušných smluv. Tato změna je pochopitelně důležitá spíše pro přímé převody majetku dle odst. 3, než pro zřizování zajištění.

Nová právní úprava tedy znění § 196a ObchZ výrazně zpřehledňuje a vítaným výsledkem bude jednak urychlení a zlevnění transakcí, jejichž součástí je vnitroskupinové ručení, a jednak zvýšení právní jistoty všech zúčastněných stran.

Klíčové otázky

Zajištění závazků spřízněných osob

Tzv. "white-wash" v akvizičním financování

"Limitation clauses" – konec dvacetiletého čekání

Pro podrobnější informace o předmětu tohoto shrnutí nebo o našich službách kontaktujte:

[Vlad Petrus](#) +420 222 555 222

[Miloš Felgr](#) +420 222 555 222

E-maily můžete posílat na adresu ve tvaru krestnijmeno.prijmeni@cliffordchance.com

Clifford Chance, Jungmannova Plaz, Jungmannova 24, 110 00 Prague 1, Česká republika
www.cliffordchance.com

Tzv. "white-wash" v akvizičním financování

Novela přináší i změny důležité pro akviziční financování. Především byl v § 120a ObchZ odstraněn nesrozumitelný legislativní odkaz v úpravě finanční asistence u společností s ručením omezeným. Tato změna odstraňuje významný prvek právní nejistoty u postupu, označovaného v praxi jako tzv. *white-wash*. Novela také zmírňuje schvalování poskytování finanční asistence akciovou společností její valnou hromadou tak, že nově postačí kvalifikovaná většina přítomných namísto všech akcionářů.

"Limitation clauses" – konec dvacetiletého čekání

Novela v neposlední řadě umožňuje ve vztazích podřízených obchodnímu zákoníku poprvé od roku 1992 platně se vzdát práva na náhradu škody i před tím, než došlo k porušení povinnosti, ze které škoda může vzniknout (avšak s výjimkou případů, kdy škoda byla způsobena úmyslně). Tato změna, odstraňující po dvaceti letech jednu z největších a nejodolnějších anomálií českého obchodního práva, bude mít nepochybně rozsáhlé dopady na tuzemskou kontraktační praxi v obchodní sféře, a banky by si měly být nové právní flexibility vědomy, zejména v oblastech investičního bankovníctví, asset managementu, work-outu a poradenství.

Bude-li včas podepsána prezidentem, vstoupí novela v účinnost od 1. ledna 2012.

Účelem tohoto shrnutí není pokrýt všechny významné oblasti ani všechny jednotlivé aspekty oblastí, kterým se věnuje. Rovněž není jeho účelem poskytovat právní ani jiné poradenství.

www.cliffordchance.com

Abu Dhabi ■ Amsterdam ■ Bangkok ■ Barcelona ■ Beijing ■ Brussels ■ Bucharest ■ Dubai ■ Düsseldorf ■ Frankfurt ■ Hong Kong ■ Istanbul ■ Kyiv ■ London ■ Luxembourg ■ Madrid ■ Milan ■ Moscow ■ Munich ■ New York ■ Paris ■ Perth ■ Prague ■ Riyadh* ■ Rome ■ São Paulo ■ Shanghai ■ Singapore ■ Sydney ■ Tokyo ■ Warsaw ■ Washington, D.C.

* Na bázi smlouvy o spolupráci rovněž spolupracuje s firmou AP-Jadaan & Partners v Saúdské Arábii.

© Clifford Chance LLP, sdružení advokátů 8. listopadu 2011